

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

на БАИС, секция „Топлоизолации“

за промени в Наредба № 13-1971 за СТРОИТЕЛНО-ТЕХНИЧЕСКИ ПРАВИЛА И НОРМИ за осигуряване на безопасност при пожар

Натрупаният за повече от година опит при изпълнението на „Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради“ показва някои несъвършенства на „Наредба № 13-1971 от 29 октомври 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар“. Във връзка с това предлагаме да бъдат направени някои изменения в наредбата, с цел да се избегнат бъдещи проблеми и опасности, свързани с пожарната безопасност и да се улесни работата по програмата, както и да се зложат ефективни методи за контрол по изпълнение на изискванията на наредбата.

Общи мотиви за промяна на Наредбата:

1. Като направихме анализ и поискахме професионално мнение от специалисти по Пожарна безопасност и защита на населението, ние установихме, че основната причина за въвеждане на забрана за използване на материали с клас по реакция на огън D, E, F като съставна част от ETICS за сгради по-високи от 28 м, са възможностите на наличната в поделенията на ГД ПБЗН техника да достигне и да изгаси вероятен пожар, както и проблемите с евакуацията на обитателите на високите етажи в случай на пожар.

В настоящата редакция на наредбата за тези сгради, освен материали с клас по реакция на огън A1 и A2 (БДС EN 13501-1), се допуска използването на такива с класове B и C. Това не дава достатъчна сигурност за пожарната безопасност на такива сгради.

Важността на тези фактори бе практически потвърдена по време на пожара в „Гренфел“ Лондон от 14.06.2017 г. Практически високите етажи не бяха достигнати от противопожарната техника, а пътят за евакуация на обитателите на тези етажи бе отрязан.

Освен това, при направените разследвания се установи, че класът на облицовъчните материали (панели „Рейнобонд“) на сградата са с деклариран клас по реакция на огън B-s1-d0, съгл. EN 13501-1. Независимо, че по документи всичко е изглеждало изрядно, цялата фасада се подпали за минути.

Във връзка с гореописаното и поради факта, че на пазара не се предлагат материали с подходящи технически и икономически показатели, които да бъдат класифицирани класове B и C, предлагаме за сградите от тази група (над 28 м) да се използват само топлоизолационни продукти с класове по

реакция на огън А1 и А2. Така ще отпадне и изкушението на някои производители да представят документи с невярно съдържание относно класа по реакция на огън на техни продукти.

2. След направени от нас проучвания за съществуващите подобни нормативни изисквания в редица европейски страни и особено за района на Източна Европа и Балканския полуостров, установихме, че при подобен тип сгради (с различна гранична височина в отделните държави, между 15 м и 28 м) се допуска използването на топлоизолационни материали само с класове по реакция на огън А1 и А2. Изключение от това правило са само Италия, Испания и Финландия, където изискването е за минимален клас В, (виж приложените таблици). В нито една европейска страна не се допуска използването за такъв тип високи сгради на топлоизолационни материали с клас по реакция на огън С.
3. Считаме, че поставената граница от 28 м за разделяне на сградите на „ниски” и „високи” е много обща. Тя не е обвързана с определението за височина на сградата по ЗУТ (например кота корниз). Нашето мнение е, че таква обвързване следва да бъде направено. Не е изяснен и въпросът, от коя кота се измерва тази височина (кота терен или кота нула). Понякога, при строителство по наклонени терени, кота терен от различните страни на сградата може да се различава значително. От друга страна, има сгради, достъпът до които е ограничен от препятствия в градската среда. В такъв случай, дори сгради под 28 м не могат ефективно да бъдат изгасени с наличната противопожарна техника, защото тя не може да достигне до тях.

В случай на затруднен достъп (неотговарящ на изискванията на противопожарните норми, предлагаме да се въведе изискване за изготвяне на проект по ПБЗН, в който да се предпришат мерки и топлоизолационен материал с клас А1 или А2, в зависимост от конкретните условия на сградата.

4. В наредба Из-1971 не са определени изискванията към окачени фасади. Считаме, че е необходимо това да бъде направено в отделен раздел.
5. Считаме, че включването на покриви в членове и таблици, които касаят фасадите на сградата е нецелесъобразно, поради различния характер на тези елементи от конструкцията и различния режим на експлоатация. По правилно би трябвало да се разработи отделен раздел, свързан с осигуряване на тяхната пожарна безопасност.

Конкретни предложения за промяна на Наредбата:

6. Чл.14.(13), Таблица 7.1, колона „Начин на разделяне на допустими площи – широчина на ивицата и клас по реакция на огън”
- а. За всички редове, в които се изисква такава ивица да се запише: **„0,6 м с клас по реакция на огън не по-нисък от А2”**;
Аргументи: В България използваните негорими материали (класове А1 и А2) са предимно и единствено минерална вата и минерални плочи, които се предлагат на пазара с размери 100х60 см и съответно 50х60 см. При избор на ивицата с широчина 60 см плочите няма да бъдат рязани на размер, ще се улесни полагането и ще се повиши сигурността на системата срещу развитието на пожара. Възможността за използване на материал с клас В да отпадне, защото тези материали, както споменахме и по-горе, не дават надеждна гаранция за неразпространение на пожара извън зоната на възникването му.
7. Чл.14.(14), Таблица 7.2, колона „Начин на разделяне на допустими площи – широчина на ивицата и клас по реакция на огън”
- а. За всички редове, в които се изисква такава ивица да се запише: **„0,6 м с клас не по-нисък от А2”**;
Аргументът е идентичен на този от т. 1.
8. Чл.14.(15), т.1. над всеки отвор (прозорец или врата) се изпълнява ивица от топлоизолация с клас по реакция на огън А1 или А2 с минимална широчина **30 см**, достигаща странично най-малко 30 см извън ръбовете на отвора (*фиг. 1*). Ако разстоянието между два съседни отвора на фасадата е по-малко от 30 см, цялото разстояние между отворите се попълва с материал с клас по реакция на огън А1 или А2. Дебелината на ивицата да е не по-малка от дебелината на изолацията в проекта.
Аргументът е идентичен на този от т. 1.
9. Чл. 14.(15), т.2. около всеки отвор (прозорец или врата) се изпълнява рамка от ивици от топлоизолация с клас по реакция на огън А1 или А2 с минимална широчина **30 см**, съгласно *фиг. 1А*. Ако разстоянието между два съседни отвора на фасадата е по-малко от 30 см, цялото разстояние между отворите се попълва с материал с клас по реакция на огън А1 или А2. Дебелината на ивицата да е не по-малка от дебелината на изолацията в проекта.
Аргументът е идентичен на този от т. 1.
10. Чл. 14.(15), т.3. на всеки два етажа по периметъра на строежа се изпълнява хоризонтална ивица от топлоизолация с клас по реакция на огън А1 или А2 с минимална широчина **60 см**, разположена на разстояние не повече от 50 см от горния ръб на отворите, съгласно *фиг. 1Б*. Ако височината на конструктивните елементи между отворите на два съседни етажа от фасадата е по-малка от 60 см и там е предвидено полагането на противопожарната ивица, цялото разстояние се изпълнява

с клас по реакция на огън А1 или А2. Дебелината на ивицата да е не по-малка от дебелината на изолацията в проекта.

Аргументът е идентичен на този от т. 1.

11. Чл. 14.(16) Ивиците по ал. 15 се изпълняват от плътно положени продукти **с обявено в Декларацията за експлоатационни показатели (ДЕП) и/или в продуктовата техническа карта и задължително на етикета, предназначение, като елемент от предвидения за обекта тип топлоизолационна система (ETICS, окачена фасада, друга). Прикрепващите им устройства трябва да са метални (например стоманени), като се допускат и пластмасови с метален винт/пирон, но само в случаите, когато е предвиден монтаж на капачки от топлоизолационен материал с дебелина минимум 15 мм и с клас по реакция на огън А1 или А2, покриващи главите на пластмасовите прикрепващи устройства.**

Аргументът е идентичен на този от т. 1. + в немските норми изискването към прикрепващите устройства е: те да бъдат стандартните сертифицирани (с Европейска Техническа Оценка) дюбели, но задължително да са с метален пирон или метален винт.

12. Чл. 14.(17) В случаите по ал. 15, т. 1 топлоизолацията в участъка на щурцовете на отворите се изпълнява от продукти с клас по реакция на огън А1 или А2. **Прикрепващите устройства трябва да са метални (например стоманени), като се допускат и пластмасови с метален винт/пирон, но само в случаите, когато е предвиден монтаж на капачки от топлоизолационен материал с дебелина минимум 15 мм и с клас по реакция на огън А1 или А2, покриващи главите на пластмасовите прикрепващи устройства.** Същите изисквания се прилагат и за топлоизолацията по вътрешната рамка на отворите в случаите по ал. 15, т. 2.

Аргументът е идентичен на този от т. 6.

13. Чл.330.(1) За фасади на строежи от I, II, **III и IV** група се разрешава използването на топлоизолационни продукти с класове по реакция на огън **не по-ниски от А2.**

Аргумент: Виж т. 2 от общата аргументация по-горе.

Предлагаме ПОКРИВИТЕ да отпаднат от този член и да се разгледат в отделен раздел на Наредбата.

14. Чл.330.(2) отпада – виж член 330.(1).

Аргумент: Следва от измененията на алинея (1)

15. Чл.330.(3) В участъка на цокъла на фасадите на строежи от всички групи на височина до 1 м от нивото на прилежащия терен се разрешава използването на топлоизолационни продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от Е и с най-външен слой от клас по реакция на огън не по-нисък от А2.

Аргумент: Следва от измененията на горните алинеи

16. Чл.330.(4) отпада

Аргумент: Следва от измененията на горните алинеи

17. Чл.330.(6) По фасадите на строежи с височина над 28 м се разрешава полагането **единствено** на **крайни** покрития с класове по реакция на огън **A1 или A2**.

Аргумент: Следва от измененията на горните алинеи.

Предлагаме ПОКРИВИТЕ да отпаднат от този член и да се разгледат в отделен раздел на Наредбата.

18. Чл.330.(7) отпада

Аргумент: Следва от измененията на горните алинеи.

19. Чл.330.(8) Когато е предвидено полагане на външна топлоизолационна комбинирана система (ETICS) по фасадите на строежа, изискванията на *ал. 1* се отнасят за класа по реакция на огън на топлоизолационния продукт, който е компонент на комбинираната система.

Аргумент: Следва от измененията на горните алинеи.